introitu cantor idest verus homo: vel Johānes
baptiſta: vt quidā dicūt dicit Ad te leuaui .a.m.
de⁹ me⁹. ⁊ ideo vias tuas dñe demōſtra mihi: ⁊
hoc i rñſorio. Oſtēde nobis dñe mi. tuaꝫ. ⁊ hoc in
alleluya. ⁊ quaſi de miſericordia certificat⁹ cōclu
dit in poſt cōione. Dñs dabit benignitatē. i. affe
ctum bonū. ⁊ terra noſtra. ſ. caro dabit fructuꝫ. i.
bona opera.

De ſecūda dñica aduent⁹ dñi. Rubrica.

IN hac ſecūda dñica aduēt⁹
vt pmiſſum eſt. agit
de ſecundo aduentu. vex qr gaudere
meli⁹ eſt q̄ꝫ flere: ⁊ dilectio melior q̄ꝫ
timor. idō i eo quedā dicunt ptinentia ad ſecūduꝫ
aduentū. ⁊ q̄dam ad vtrūq̄ꝫ. Ecce eni in matuti
nis pmū reſponſoriū eſt. Hieruſalē cito veni ⁊ ſa
lus tua: tūc oēs plorabūt. modo eſt tpus gaudij.
aliud eſt de pmo ⁊ ſecūdo aduētu. Preterea ibi
ſunt duo vſus ſm quoſdā eccleſias. Ad idē exp
mendū ſicut ⁊ in alleluya. vt iā dicet. Prim⁹ eſt
Hieruſalē ſi me audieris ⁊c. ⁊ vtitur dñs vbis.
Moyſi vt intelligat q ipſe eſt q Moyſi loque
bat. Aliquādo etiā vtit vbis Salomonis. vt ſci
amus q ipſe eſt ſapientia. de qua locut⁹ eſt Sa
lomon. Iſtud reſponſoriū ſumptū eſt de michea
⁊ etiā illud qd ſequit. ſ. bethleē. Quedā tam ec
cleſie illud dicūt in dñica ſequēti. ⁊ eſt de primo
aduētu. ⁊ loquit de generatione temporali xpi ⁊
eterna de tēporali: cū dicit bethleē ciuitas dei ſū
mi: qr in bethleē natus eſt. De eterna cum dicit.
Et egreſſus ei⁹ ſicut a pncipio dieꝝ. ꝯ alijs Rñ.
patet. In laudib⁹. pma antiphona eſt de ſcdo
aduētu. Ecce in nubib⁹ celi ⁊c. In miſſa vo itroi
tus patet ad vtrūq̄ꝫ hoc modo. popul⁹ ſyon Ecce
dñs veniet ad ſaluandas gentes. Iſa. xxx. c. In
vtroq̄ꝫ eni aduētu ſaluat. Sequit. Et auditā fa
ciet dñs vocē laudis ſue. Ipſe eni eſt turtur cui⁹
vox audita eſt in terra noſtra: qr attulit nouū tps
vox eius in ſecūdo aduentu erit. Venite bñdicti
patris mei ⁊c. vſus aūt ptinet ad ſecūdū aduētū
Qui regis iſrael intende: qui deducis Joſeph. i.
de hoc mundi ducis Joſeph. i. augmentū in bo
no: ſicut ouē. i. ſimplicē: ⁊ qr in matutinis pmum
reſponſoriū eſt hieruſalē. ⁊ in miſſa itroit⁹ eſt po
pul⁹ ſyon. idō i hac dñica fit ſtatio in eccl'a q dicit
hieruſalē. Sequit oro. Excita dñe corda nr̄a ad
pparandas vnigeniti tui vias ⁊c. q eſt de primo
aduētu tm̄. Epiſtola vo eſt de ſecūdo. Quecūq̄ꝫ
ſcripta ſunt ⁊c. ad Roma. xv. c. vt p patiētiā ⁊ cō
ſolationē ſcripturaꝝ ſpem habeam⁹. ⁊ ſic inuita
mur ad ſpem vt q patimur leuia fiāt. reſponſoriū
ptinet ad vtrūq̄ꝫ. Ad pmū dū dicit. Ex ſyon ſpēs
decoris ei⁹. Ad ſm cū dicit. De⁹ noſter manife
ſte veniet. vſus vo ad pmū tm̄. Congregate. ſ. o
vos angeli illi ſanctos ei⁹. i. pdicatores bonos q
ordinent teſtamentū eius. ſ. nouū ſup ſacrificia. i.
ſup vetus teſtamentū. Prim⁹ eni eſt qd aiale eſt
ſicut dicit apoſtolus. Deinde qd ſpūale: vel qd
dicit congregate hoc in pmitiua eccl'a maxie ne
ceſſariū fuit. ſ. o vos boni pdicatores: vt Paul⁹ ⁊
alij. Deinde ſequit alleluya qd i ſolito modo hꝫ
duos vſus ſꝫ quaſdā eccl'as ⁊ hoc fit: qa ibi de
duplici aduētu agit. Prim⁹ eſt de pmo cū dicit
Letatus ſum ⁊c. Ante pmū eni aduentuꝫ chriſti
deſperabāt hoies de ſalute. Tūc vo letati ſūt qñ
audierūt q fili⁹ dei hō factus erat. Secūd⁹ vſus
eſt de ſecūdo. Stantes erāt pedes noſtri. i. affec
tus noſtri in atrijs ⁊c. Jaꝫ eni in ſpe ⁊ deſiderio
ibi ſumus. Euāgeliū eſt Luce xxi. c. ſcilicet. Erūt
ſigna in ſole ⁊ luna ⁊c. ⁊ eſt in ſecundo aduentu
tantū. ibi eni oſtendunt ſigna que fiant ante dieꝫ
iudicij. quoniā totus mund⁹ turbatione ſua iudi
cium domini oſtēdit. Ibi etiā ſequit. His auteꝫ
fieri incipientib⁹ reſpicite ⁊ leuate capita veſtra.
Ecce appropinquabit redēptio veſtra. Ecce ſpes
Quedam vero eccleſie legūt euāgelium. Cū au
diſſet Johānes in vinculis. quod ſimiliter ad ſe
cundū pertinet aduētum: ex eo qd iohānes que
rit: Tu es qui ventur⁹ es: an aliū expectamus.
Cui domin⁹. Ecce ego veni ad redimendū: ⁊ rur
ſus veniā ad ſaluandū. quod ex ſignis coniectu
rare poteſtis: Quia ⁊ ceci vident ⁊c. Offertoriuꝫ
eſt de pmo aduentu. Poſt cōmunio hieruſalem
⁊c. que eſt baruch. iiij. ⁊. v. c. eſt de vtroq̄ꝫ. In ter
tia vero ⁊ quarta feria ⁊ ſabbato legant euange
lia de teſtimonio chriſti. ſ. de Johanne ⁊ de teſti
monio Johānis de xpo ⁊ eius aduētu. De quo
etiam loquitur epiſtola. Patientes eſtote: que
tunc dicitur.

De dñica tertia aduētus domini. Rubrica

SEquitur tertia dominica in
qua ſimiliter agit
de ſecundo aduētu. Unde in noctur
nis pmū reſponſoriū eſt. Ecce appare
bit domin⁹ ſuper nubem candidam ideſt ſup car
nem que erit candida per gloriā imortalitatis: vt
mali timeant in ſecundo aduentu. Nam in pri
mo aduentu apparuit dominus ſup nubem leuē
ideſt imunem a peccato. ⁊ ſumitur hoc reſponſo
rium de Apocalipſis vbi dicitur. Uidi ⁊ ecce nu
bes candida. Uerſus eſt de vtroq̄ꝫ aduētu. In
laudibus prima antiphona eſt de ſecūdo aduen
tu. Ueniet dominus ⁊ nō tardabit: ⁊ illuminabit
abſcōdita tenebrarum. ſecūda queſtione pma.
multi. Omnia eni manifeſta erūt: qui libri conſci
entiam aperti erunt coram eo. In miſſa vero
introitus eſt de ſecundo aduentu. Gaudete i do
mino ſemp: ⁊ iterū dico gaudete. ad philipenſ.
iiij. c. Apoſtolus eni non loquit de pmo aduētu:
cum dicit: domin⁹ ppe eſt: ſed de ſecūdo aduētu
vnde inuitat ad gaudium ſpirituale: per quod
firmiter expectamus gaudia ſecundi aduentus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Unde dicit gaudete in dño ſemper. ſ. expectādo
ſecundū aduentū: ⁊ repetitur gaudete: quia gau
dium ſpirituale facit nos dulcit̄ ſuſtinere omnia
aſpera mundi: ut nihil euellat nos a ſpe eterno/
rum: ⁊ iō quia ita neceſſarium eſt gaudiuꝫ ſpiri/
tuale iſta repetit: uel ꝓpter gaudiū de vtroqꝫ ad
uentu quod habent ſancti. Huius gaudij cuſtos
eſt modeſtia: ⁊ ideo ſequitur modeſtia noſtra ⁊c̄.
Hoc gaudiū quod eſt pax oībus ſanctis optat ec
cleſia filijs ſuis in verſu cū dicit: ⁊ pax dei q̄ exu
perat oēm ſenſum. ſ. hominis: quia nullus homo
habet totum vſum pacis huius. Collecta. ſ. aureꝫ
tuam queſumus dñe. eſt de aduentu in mentem
Audita eniꝫ collatione de aduentu domini ſac/
dos orat: ut tenebras quas patimur in eo quod
falſo iudicamur ſua viſitatione illuſtret. Epiſtola
Sic nos exiſtimet homo ⁊c̄. que eſt prime ad co
rintheos. iiij. c. eſt de ſecūdo. alie eccleſie dicunt
epiſtolam Gaudete in domino ſemꝑ que eſt ad
Phil. iiij. c. Reſpon. d̄ primo Qui ſedes ſup che
rubin manifeſtare coram effraim. i. fructificanteꝫ
in bonis operibus beniamin. i. filiū dextre ⁊ ma/
naſſe qui obitus eſt terrenoꝝ hoc fierꝫ in iudicio
¶ Verſus etiam: Qui regis iſrael: eſt de primo
qui dicit ad ſecunduꝫ. Alleluya. Excita domine
etiā eſt de primo. Euangeliū. Cū audiſſet Joan/
nes ⁊c̄. quod eſt Mathei. xi. c. ſimiliter eſt de ꝑ/
mo. Quidaꝫ. n. de diſcipulis Joānis non crede/
bant chriſtum eſſe meſſiaꝫ ꝓmiſſum in lege: vnd̄
miſit eos ad chriſtuꝫ ut interrogarēt eū Tu es q
venturus es: an alium expectam⁹: ut per viſa mi
racula chriſtum iā veniſſe cognoſcerent q̄ſi dice
ret: Ipſe multo melius ſcire deberet quam ego:
⁊ dixit eis Jhs ceci vident ⁊c̄. quaſi dicens vos
eſtis magiſtri: nō ergo ſcitis hoc quod dr̄ in Iſa.
xxxv. Tunc ſaliet ſicut ceru⁹ claudus: ⁊ aperien
tur lingue mutoꝝ: ⁊ loquit̄ de tēpore meſſie: q̄ſi
d. facta probant. Offertoriū etiaꝫ eſt d̄ primo ad
uentu. Poſt cōmunio de ſecūdo. Dicite puſilla/
mines confirmamini. Oportet. n. ꝙ puſillamineſ
confortent̄ ad hoc ut ſuſtineant tribulationes: ⁊
ſic expectent cum fiducia ſecundū aduentuꝫ.

¶ De quarta feria ⁊ ieiunijs quatuor temporuꝫ
¶ Rubrica.

IN hac ſeptimana fiūt ieiunia
quatuor tempoꝝ. Vn̄
hic primo de illis. Secūdo de alijs ie
iunijs. Tertio de huius diei officio ꝓ
ſequamur. In primitiua quidē eccleſia ſtatutum
fuit ꝙ ieiunia quatuor tēpoꝝ fierent ter in anno
Sed calixtus papa. lxxvi. di. Jeiuniuꝫ conſtituit
quatuor in anno fieri. nam ⁊ iudei quater in āno
ieiunabant. ſ. ante paſcha. ante penthecoſten. ante
cenophegiā in ſeptembri. ⁊ ante encenia: de qui/
bus dicetur in prohemio. vij. ptis. Si. n. tm̄ ter i
anno in tres partes diuiſio ieiunaret̄: forte aliq
remanent dies: de quibus primitias nō reddere
mus. In iſtis enim ieiunijs primitias temporis
exoluimus: ut iam dicetur: De quibus Zachari
as ait Jeiuniū quarti: quinti: ſexti: ⁊ decimi do/
mui iuda: ⁊ hieruſalē in dies feſtos vertet̄ i gau
dium. Quater ergo ieiunamus in anno. Primo
ut quatuor elementa in nobis viciata. i. corp⁹ no/
ſtrum ex eis conſtans in quatuor anni tēporib⁹
caſtigetur. ¶ Homo. n. cōſtat ex quatuor elemen
tis quātum ad corpus: ⁊ ex trib⁹ potentijs quan
tum ad animā. ſ. rationali: concupiſcibili: ⁊ iraſci
bili: ut ergo illa moderent̄ in nobis. quater ieiu
nam⁹ in anno per tres dies: ut q̄ternari⁹ numer⁹
ad corpus: ⁊ trinarius ad animā referat̄. Sigdē
annus diuidit̄ in quatuor tēpora: que ſunt ver:
eſtas: autūnus. ⁊ hyems: que propter ſua d̄lecta
menta a dei amore nos auertere ſolent. Ver
calidū eſt ⁊ humidū: tūc ergo ieiunam⁹ ut elemē
tum amoris caſtiget̄ in nobis ne conſentiat falſe
pulchritudini veris. Jeiunamus itaqꝫ contra lu
xuriā ex humore ⁊ calore naſcentem. Eſtas cali/
da eſt ⁊ ſicca. tūc ergo ieiunam⁹ ut elementū ca/
loris in nobis caſtigetur ne conſentiat incendio
carnali. vel tūc ieiunam⁹ cōtra ſuperbiā: q̄ tunc
fructus terraꝝ qui florent ⁊ maturant̄: ſupbiēdi
materiā preſtant. Autūnus eſt frigidus ⁊ ſiccus
tūc ergo ieiunamus ne aliquo languore animi a
reſcam⁹ ⁊ defluam⁹: ⁊ ſine pinguedini olei in ta/
bernaculo eterno inueniamur: vel tūc ieiunam⁹
contra auariciam quia tūc meſſes colligim⁹ ⁊ ha
bemus. Hyems frigida ⁊ humida eſt: vnde tūc
ieiunamus ne mēbra noſtra fluxu atqꝫ luxu ſol/
uant̄: in cōmeſſationib⁹ ⁊ potationibus: ac ꝑ hoc
amor dei negligat̄: vel tūc ieiunamus contra pi/
gritiam: quia torpemus frigore. Jeiunam⁹ ergo ī
dictis quatuor tēporibus anni: ut per ieiunia ꝑ/
ſeruemur a vicijs: ⁊ que delinquim⁹ in illis pur/
gent̄. ¶ Rurſus q̄m quodlibet tēpus tres habet
mēſēs. iō quater ieiunam⁹ i anno tres dies: vnū
diem ieiunētes ꝓ menſe: ut ſic ſatiſfaciam⁹ i die
quod delinquim⁹ in menſe. Secūdo etiā iō ieiu
namus. nā primū ieiunium fit in marcio. ſ. in pri/
ma ſeptimana. xl. ut in nobis v̄tutū germina oriā
tur: ⁊ in nobis marceſcāt vicia q̄ nequeūt omni/
no extingui. Secunduꝫ fit in eſtate in ſeptimana
penthecoſtes: q̄ tūc venit ſpiritus ſanct⁹: ⁊ nos
debem⁹ eſſe feruentes in ſpiritu ſancto. Tertiuꝫ
fit in ſeptembri ante feſtū Michaelis q̄n fructuſ
colligunt̄: ⁊ nos debem⁹ deo reddere fructu bo
noꝝ opeꝝ. Quartū fit in decēbri quando herbe
moriūtur: q̄ ⁊ nos mūdo mortificare debemus
Tertio ideo q̄ ver refert̄ ad pueritiā. Eſtas ad
adoleſcentiā. Autūn⁹ ad maturitatē ſiue virilita
tem. Hyems ad ſenectutē. Jeiunam⁹ ergo in ve
re: ut ſim⁹ pueri per innocētiā. In eſtate ut effici
amur iuuenes ꝑ cōſtantiā. In autūno ut maturi
per modeſtiā. In hyeme ut ſenes per prudētiaꝫ
⁊ honeſtā vitam. Quarto ideo in quatuor anni

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf